

[Indenrigsministeren.]

frem sættes under aftjening af værnepligten ved forsvaret. Det er ligeledes rigtigt, at forsvarsministeriet indtil nu har imødekommet tjenstgørende værnepligtige, som har ønsket at blive overført til civil værnepligt. Man har nemlig tilladt, at de pågældende er blevet midlertidigt hjemsendt fra forsvaret, hvorefter de er kommet på session igen, hvor de har fået bedømt deres ansøgning om at komme til at aftjene værnepligten ved civilt arbejde.

For nogle år siden var der kun ganske få soldater, der benyttede sig af ordningen. I hvert af årene 1966 og 1967 var tallet således under 10. Imidlertid er tallet steget meget voldsomt i de sidste par år. I 1970 var tallet over 300, og i løbet af de første 4 måneder i år har tallet passeret 200. Forsvarsministeriet og indenrigsministeriet er enige om, at denne udvikling ikke er acceptabel for værnene. Sagen er nemlig den, at midlertidig hjemsendelse af en værnepligtig ikke alene betyder, at den pågældende militære enhed mangler en mand, men ofte også, at hele enhedens uddannelsesprogram slås i stykker. Denne udvikling fører altså med sig, at der spildes store uddannelsesudgifter såvel for den enkelte værnepligtige, som ikke fuldfører sin uddannelse, som for den enhed, han forlader.

Af hensyn til forsvarets uddannelse og beredskabssituationen fandt forsvarsministeriet det derfor i begyndelsen af dette år nødvendigt at træffe beslutning om at bringe den hidtidige praksis til ophør. Det vil sige, at man herefter holder sig til ordlyden af § 2 i loven om værnepligtiges anvendelse til civilt arbejde. Efter denne bestemmelse kan begæring om overførsel til civilt arbejde, således som jeg allerede har nævnt det, ikke fremsættes, medens vedkommende er til tjeneste ved forsvaret.

Ikrafttrædelsesreglerne for den nye ordning er udformet således, at den ændrede praksis kun finder anvendelse på værnepligtige, der inden deres møde ved forsvaret har fået orientering om, at man ikke længere har mulighed for at blive hjemsendt fra forsvaret, hvis man ønsker at blive civil værnepligtig. Det er altså sådan, at de værnepligtige udtrykkelig bliver gjort bekendt med, at ønsket om at søge om overførsel til

civilt arbejde må fremsættes, inden uddannelsen ved forsvaret påbegyndes.

Hertil kommer, at der fortsat er adgang til midlertidigt at hjemsende soldater efter de almindelige regler, det vil sige, når velfærdstruende forhold tilsiger det. Når jeg endnu ikke har taget stilling til, om en tilsvarende ordning bør gennemføres for de værnepligtige i civilforsvarskorpset, hænger det sammen med den særlige regel i civilforsvarslovens § 9. Denne bestemmelse giver adgang til at lade civile værnepligtige aftjene deres værnepligt i civilforsvarskorpset. Ordningen er imidlertid den, at disse værnepligtige efter ansøgning kan føres direkte tilbage fra korpset til aftjening af egentlig civil værnepligt. En sådan tilbageføring sker altså uden fornyet sessionsbehandling.

Lad mig med hensyn til sagens hovedspørgsmål slutte med at sige, at regeringen har fundet det nødvendigt på baggrund af de af mig fremførte synspunkter at fastholde den bestemmelse i loven om civil værnepligt, som jeg har omtalt, og det er regeringens opfattelse, at de værnepligtige har gode muligheder for inden mødet med forsvaret at tage stilling til, om de ønsker at søge overførsel til civilt arbejde.

Ordføreren for forslagsstillerne (Kurt Brauer): Ministerens tale her giver ikke anledning til mange kommentarer. Jeg er fundamentalt uenig med ministeren. Jeg kan takke ministeren for den del af hans tale, der vistnok er det første præcise, vi har fået fra officielt hold om, hvor mange værnepligtige det drejer sig om, som har fortrudt; nu mangler vi bare en helt offentlig statistik over antallet af nægttere i det hele taget. Den ville være rar at få frem i lyset.

Ministeren nævner en meget voldsom stigning i antallet og siger, at det har begrundet den ændrede praksis. Jeg må da gå ud fra, at det var af principielle grunde, man i sin tid sagde, at værnepligtige skal have lov til at fortryde. Det må da være, fordi man havde en overbevisning om, at det var det rigtige at gøre. Jeg finder det helt forkasteligt og helt uforståeligt, at man nu kommer og fortæller mig, at der er sket en stigning i antallet, og derfor svigter man det princip, som man har haft. Man kan åbenbart få ministeriet og de borgerligere